

Vniuersa Theologia Scholastica, Speculatiua, Practica

Ad methodum S. Thomæ, quatuor Tomis comprehensa

Tanner, Adam

Ingolstadii, 1626

IV. Vtrum relationes reales in Deo sint formaliter perfectiones, & quales, & quomodo ratione earundem multiplicentur in diuinis tum transcendentia cætera, tum existentia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72856](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-72856)

cognoscant, distinguentes varijs eiusmodi conceptibus relationes ab essentia, vel essentias à relationibus, ex dictis dubio praecedenti; sequitur à parte rei vnam tantum simplicissimam entitatem ac quidditatem esse, in qua nihil sit, quod sit extra illa, seu rationem obiectum illius. Nostro vero imperfecto concipiendi modo, cum alia sit ratio, aliusq; conceptus essentie, alias relationum, 10 ideo iuxta nostrum concipiendi modum, nec relations in essentia, nec essentia in relationibus seu conceptu eorundem formaliter includuntur; ac proinde nec formaliter de se inuicem prædicantur.

Et confirmatur. Quia alias consequens videatur, Verbum diuinum per essentiam suam terminare naturam humanam, non minus quam per relationem, seu proprietatem personalem. Quarum enim rerum eadem est ratio formalis, carum etiam proprietates & operationes, seu predicata sunt eadem: seu quod idem est, quod formaliter includit rationem prædicti alicuius, de eo etiam formaliter prædicari potest talis attributi operatio seu functio. Quod etiam hoc syllogismo magis patet: Verbum diuinum terminat naturam humanam: Verbum formaliter est essentia: Ergo essentia terminat. In quo Syllogismo expiatorio conclusio est falsa, & tamen præmissæ in contraria sententia conceduntur. Neque hic valer responsio, terminum *Essentiam*, etiam si singularis, æquivalere tamen pluribus re distinetis; ac re ipsa pluribus communicari: quia hoc tantum obstat, quo minus essentia diuina in eiusmodi Syllogismo expiatorio possit esse medium terminus, non autem, quo minus possit esse maius, vel minus extremum, vt in proposito accidit.

Atque hæc procedunt de relationibus in abstracto, comparatis cum essentia: at vero si loquamur de relationibus in concreto, hoc est, de ipsis in personis diuinis, tum procul dubio in suo conceptu intrinsecè includunt *essentiam*, vt suppositum quolibet, naturam; quod omnes non minus fatentur, quam quod relations personarum saltem oppositæ, & quæ personas constituant, vt dicimus, cum inter se realiter distinguantur, non sint de conceptu sui ipsarum, mutuo inter se.

Obijicit contra secundam & tertiam assertiōnem. Si essentia diuina formaliter non includit relations, nec relations formaliter includunt essentiam, vt dictum, sequitur, nec essentiam, nec relations personarum in Deo esse simpliciter infinitas, saltem iuxta nostrum concipiendi modum: hoc autem videtur absurdum, &c.

Respondeo, veram esse sequelam, si loquamur de infinito in omni genere entis; falsam, si loquamur de infinito in suo genere, puta essentia, seu relationem, sive proprietatum personalium: si 12 12 enim ratione nostra relations ab essentia distinguimus; ita necesse non est, vt vel relations sint infinita etiam in genere essentiae, aut vt essentia sit infinita etiam in genere relationum; satis est quilibet esse infinitas in suo genere, vt in simili etiam respondet Suarez lib. 3. cap. 10. num. 8. Plures huius generis objectiones dissoluimus cit. disp. 2. q. 2. dub. 5. & 6.

DVBIVM IV.

Verum Relationes personarum in Deo formaliter sunt perfectiones, & quidem simpliciter simplices; & quomodo ratione earundem multiplicentur in diuinis tum transcendentia cetera, tum Existentia.

Ad S. Thomam 1. p. q. 28. a. 2.

Non est quæstio, an Relationes personarum in Deo, prout idem sunt cum essentia, sunt perfectiones; constat enim inter omnes, eas hac ratione spectatas, esse perfectiones, seu potius ipsammet perfectionem essentiae diuinæ: sed quæstio est, & celebris inter Scholasticos controværsia, de relationibus formaliter sumptis, quatenus ratione nostra distinguuntur ab essentia, non quidem, hoc sensu proprie & principaliter, vt queratur, an relations diuinæ, præcisæ vt relations sunt, abstrahendo quod sunt tales relations, sunt perfectiones, vt Barnes, & alij nonnulli Thomistæ recentiores existimasse videntur; hoc enim sensu quæstio merè Philosophica redderetur: sed queritur, an illæ formaliter, vt sunt etiam tales relations, nonne in Deo, seu diuinæ, ab ipsa tanten essentia Dei ratione distinctæ, sunt perfectiones. Ratio autem difficultatis est: quia si non sunt perfectiones, quomodo sunt veræ relations reales; cum vnaquaque res, vt sic dicat perfectionem: si autem sunt; ergo vna perfectio est in vna persona diuina, quæ non est in alia: ac proinde singulæ non sunt infinitæ.

De qua re prima sententia est, relations in Deo formaliter vt sic, nec perfectionem, nec imperfectionem dicere; ac proinde nec dari plures perfectiones personales in Deo, quæ & inter se realiter, & ab essentiæ perfectione ratione distinguantur. Ita docent Scotus in 3. d. 1. quæst. 1. & 4. & quodlib. 5. a. 1. & 2. Durandus in 3. d. 1. q. 3. Richardus in 1. d. 24. art. 1. q. 3. Capreolus d. 7. q. 1. a. 2. Caietanus hic q. 28. art. 2. tametsi idem in 3. part. q. 3. a. 1. de relationibus quatenus formaliter personalitates, & subsistentes sunt, oppositum doceat. Eandem sententiam sequuntur communiter Thomistæ recentiores, & Molina quæst. 42. a. 6. disp. 2. Fundamentum huius sententiae potissimum sumitur ex ratione dubitandi allata.

Secunda sententia est, esse quidem ynamquamque relationem formaliter perfectionem, etiam simpliciter simplicem, sed non distinctam à perfectione ipsius essentiae diuinæ; ac proinde nec esse plures perfectiones, sed eandem; quæ in Patre sit Paternitas, in Filio filiatio. Ita Maior in 1. dist. 33. ad 2. & Torres 1. part. quæst. 2. 8. art. 2. disp. 3. part 2. Verum recte Suarez lib. 3. cap. 9. notat, hanc sententiam vel sibi non constare, vel à priori non differre.

Tertia

4 Tertia sententia est, ipsas relationes addere perfectioni essentiæ Diuinitatis perfectionem, simpliciter simplicem ratione distinctam; atamen non esse tres perfectiones reales in Deo, etiam addendo *relatiæ*; nec aliquam perfectionem realem esse in una persona, quæ non sit in alia; eo quod perfectio hæc realis sit ipsa quasi integritas Deo, quæ una est, & ex omnibus simul tribus relationibus consurgit. Ita Vasquez disputat. 122. capit. 6. Quæ sententia, quantas patiatur difficultates, sigillatum & prolixè ostendit Suarez cap. 9. à num: 5.

Quarta sententia afferit, relations diuinæ formaliter dicere perfectiones in Deo, tam rationes distinctas à perfectione essentiæ diuinæ, quam realiter inter se, si quidem singulæ cum sibi oppositis conferantur; ac proinde etiam bonitatem absolutam transcendentalē esse vnam in Trinitate; relatiam verò vnicuique personæ propriam. Ita Gabriel in prim. d. 7. quæst. 3. artic. 3. Heruæus in 1. d. 2. quæst. 4. artic. 1. Clitouænotis in Damascenum lib. 1. capit. 11. Gregorius de Valentia quæst. 2. pun. 1. Suarez lib. 3. capit. 9. à num. 15. & videtur sequi Zumel hic art. 2. disp. 5. Differunt tamen hi authores nonnihil inter se, quia aliqui sentire videntur, eas perfectiones esse simpliciter simplifices; alij non item; vt dicetur.

5 Assertio I. Relations personarum in Deo omnes & singula formaliter sunt perfectiones ratione distinctæ ab essentia. Hæc assertio est auctorum quartæ sententiae, contra omnes tres sententias priores: prima enim absolute negat, formaliter esse perfectiones; secunda negat, esse distinctas à perfectione essentiæ; tertia negat, singulas per se esse perfectiones reales, & inter se distinctas; siquidem omnes vnam duntat perfectionem constituere ait.

Probatur primò. Quia omnis relatio realis, etiam creata, qua formaliter talis, est perfectio realis, non tantum secundum *Eſt in*, hoc est, sub communi ratione accidentis; sed etiam sub *Eſt ad*, hoc est, sub sua ratione propria, qua constituitur tale accidens: quia entis realis differentia, quasi constituens, non potest non esse realis; vt etiam superioris dictum dub. 1. quicquid in contrarium supponat Thomistæ recentiores citati. Secundo. Relations in Deo, licet formaliter abstractant & præscindant ab essentia, non tamen ab omni entitate diuina, cum formaliter sint relations reales, & proprietates personales, & concipiunt à nobis velut modi substantiales ipsius essentiæ: omnis autem entitas diuina formaliter est utiq; aliqua perfectio diuina. Tertio negari sine absurdo non potest, Patrem vt Patrem esse bonū, itemq; Filium; alioqui nec vt sic se mutuo amarent, nec à nobis essent amabiles; quod plus quam absurdum est. Quæ argumenta cum procedant tam de omnibus, quam singulis relationibus, sequitur, omnes & singulas esse perfectiones reales.

6 Assertio II. Relations hæc personarum sunt plures perfectiones reales relatiæ, atq; si quæque cum opposita conferantur, re distinctæ. Est sententia corundem contra eosdem; & se-

quitur ex præcedenti assertione. Quia cum sint relations inter se distinctæ, & vnaquæque earum per se dicat propriam perfectionem, necesse est, vt sint plures perfectiones re distinctæ; non absolutæ, vt patet; Ergo relatiæ.

Nec verum est, quod quidam objiciunt, sanctos Patres nunquam ita fuisse locutos. Nam Damascenus lib. prim. de fid. capit. 11. diserte ait; Patrem & Filium distinguimus perfectionibus personalibus. Alij non negarunt, sed potius ea principia constituerunt, ex quibus id necessario, & per evidentes consequencias deducitur. Notandum tamen, quoad modum loquendi, ex Suarez cit. cap. 9. num. 20. cum perfectio absolute dicta in Deo, soleat intelligi de perfectione absoluta, cautela & vitandi erroris periculi causa expedire, vt non dicantur absolute & simpliciter plures perfectiones in Deo realiter distinctæ, sed cum addito relatiæ.

7 Assertio III. Hæc perfectiones singulæ formaliter acceptæ sunt quidem infinitæ, etiam iuxta nostrum intelligendi modum; non tamen nisi in suo quasi genere seu specie. Priorē partem omnes authores quartæ sententiae communiter admittunt. Et ratio est. Quia nulla perfectio potest esse in DEO, nisi infinita, saltem in suo genere seu ratione; cum omnia, quæ sunt in Deo, vt pote Ente simpliciter infinito, sint etiam infinita singula in suo genere seu ordine. Secundam partem redditæ tradit Suarez cap. 10. numero 8. et si videatur alter loqui Gregorius de Valentia loco cit. Probatur. Quia cum relatiæ perfectiones ratione nostra distinguantur ab essentia, ceterisque attributis absolutis, nec ea ex dictis dub. præced. iuxta nostrum intelligendi modum formaliter includant, multo vero minus relatio vna includat alteram sibi oppositam, non possunt simpliciter in omni genere entis formaliter dici infinitæ; sunt ergo singulæ infinitæ in genere quasi relationis, seu potius talis relationis, pura Paternitatis, Filiationis. &c. Ad quod satis est, omnem perfectionem relationis, seu talis relationis, formaliter veleminenter, seu æquivalenter continere, modo possibili optimo; vt quidem continent istæ, quarum singulæ etiam alias sibi oppositas quasi eminenter seu potius æquivalenter continent, ratione essentiæ, in qua omnes identificantur.

8 Assertio IV. Verius dicitur, has non esse perfectiones simpliciter simplices. Ita Suarez cit. lib. 3. cap. 10. num. 4. & 5. contra Gabrielem loco cit. saltem verbo tenus, & vt appareat contra Gregorium de Valentia loco cit. aliosque auctores nonnullos secundæ & tertiae sententiae citatos. Tota autem controverbia est de nomine, & de modo loquendi, pendens ex definitione & varia acceptance perfectionis simpliciter simplicis; quam, vt alibi dictum, Theologi ex Anselmo in monolog. cap. 5. communiter ita definiunt; perfectionem, quæ in quolibet melior est ipsa, quam non ipsa; id est, quam alia quilibet cum ipsa incompossibilis. Nam si vocula, in quolibet,

restrin-

restringatur ad naturam, ut sensus sit, quæ in quilibet natura melior est ipsa, quam non ipsa, vt quidem exponendam esse pluribꝫ contendit Vascquez disp. 122. cap. 4. tum facile ac verè poterit hæc definitio personalibus relationibus seu proprietatibus applicari. Si vero, vt iacet, amplè accipiatur, pro quo quisente, adeoque etiam pro supposito, non potest hæc definitio perfectionibus relativis diuinarum personarum applicari; quia nō possumus de singulis vere dicere; Est melior ipsa, quam non ipsa, seu opposita ipsi, in quoquis ente; quia Paternitas non est melior in Patre, quam opposita, seu cum ea incompossibilis, nempe Filatio, vel contra. Et quia hic sensus verbis definitio magis congruit, & aliundè etiam melius est, nullam perfectionem simpliciter simplicem personis singulis formaliter denegare, ideo magis probatur hic modus loquendi; cum præsertim, restrictio illa, ut vocula illa, *in quolibet ente, dicitur*, quauis duntaxat natura accipiatur, nullum habeat fundamentum.

9 *9* **Assertio V.** Tam bonitas proinde transcendentalis, quam reliqua transcendentia, ut Res, Ens, vnum, verum, tam in concreto, quam in abstracto, pluraliter dici possunt in diuinis, addito termino respectiu, seu relativa. Ita Torres quest. 39. art. 3. & Suarez lib. 3. cap. 6. 7. 8. 10. ex communi recentiorum; conformiter Sancto Thomas 1. p. quest. 39. articulo 3. ad 3. Vbi docet, nomen *Res* dici pluraliter de tribus personis, quia transcendens est; quicquid de quibusdam eiusmodi nominibus veteres quidam scrupulosius sint locuti, faciendo discrimen inter *Rem* & *Ens*, vt fecit etiam S. Thomas in 1. d. 25. a. 4. Ratio sumitur ex dictis, cum enim Relationes singula formaliter sint perfectiones quadam reales & inter se distinctæ, necesse est, ut sint plures realitates, adeoque etiam entites (cum hæc plane sint synonyma, & inter se conuertantur) adeoque etiam bonitates, veritates, vnitates, addendo tamen, ad erroris periculum cauendum, relativa. Et quia transcendentia de rebus omnibus tam concretæ, quam abstractæ prædicari possunt, æque etiam fatidum est, esse plura entia, plures res, plura vna, vera, bona, relativa.

10 **Assertio VI.** Sed & probabilius videtur, esse, quoque in diuinis personis plures existentias personales seu relativa; adeoq; relationes ipsas personarum formaliter ac immediate non existere, per existentiam absolutam existentia sive naturæ diuinæ, sed per proprias existentias relativa, ratione distinctas ab Esse seu existentia existentia. Ita docent Barthol. Medina 3. part. q. 17. a. 2. dub. 3. Zumel 1. part. q. 28. Fonsca lib. 5. Metaph. cap. 8. Suarez hic lib. 3. cap. 5. & in 3. part. disp. 11. sect. 2. & indicant Alensis 1. part. q. 44. Richardus in 3. dist. 1. art. 1. q. 2. & Scotus in 1. dist. 11. quest. 2. vbi dicit, non solum quidditatem seu rationem, formalem relationis distinguunt ab existentia, sed etiā esse relationis similiter distinguunt à diuina existentia: tametsi Albertinus tom. 2. prædicamen. Ad aliquid coroll. seu question. 9. cum alijs non nullis contrarium sentiat, ratus, relationes diuinæ existere vñica tandem & eadem existentia.

absoluta, qua existit essentia; quod etiam indicat Sanctus Thomas 1. part. quest. 30. artic. 2. & 31. part. quest. 3. art. 2. & quest. 17. art. 2. ad 3. & quest. 2. de potentia art. 6. & quest. 8. a. 2. & quest. 9. art. 8. & præsertim 1. part. q. 29. art. 2. vbi dicit, *existentiam & relationem habere idem Esse*. Idem indicant Capreolus apud Suarez hic loc. citat. & Caietanus 3. part. q. 17. art. 2.

Probatur tamen assertio primo ex SS. Patribus. Augustinus lib. 5. de Trinitat. capit. 6. & lib. 7. capit. 4. ait, *Aliud est, esse DEVUM, aliud esse Patrem*; nempe secundum distinctionem rationis, ut explicat S. Thomas 1. part. q. 28. articulo 2. Eundem loquendi modum imitantur Anselmus lib. de Procl. Spiritus sancti in principio, & Magister in 1. distinct. 28. §. præterea. Idem satis aperte tradit Richardus de Sancto Victore lib. 4. de Trinitat. cap. 12. & sequentibus, præcipue cap. 17. & 18. vbi ait: *secundum est, existentiam designare substantiale esse; sed aliquando, quod sit ex communis, aliquando quod sit ex incommunicabili proprietate*. Nec oppositū sentiunt alij Patres; licet enim diserte non constituant in Deo plures eiusmodi existentias relativa (sicut nec tria vna, vera, bona, seu entia diserte ac totidem verbis in Deo afferunt); sed potius vnum Esse absolute diuinæ existentia; vnumque Ens per existentiam assertant; non tamen negant tres existentias relativa; sicut nec tria vna, vera, bona, Entia relativa, vel superioris diutium.

11 Secundo probatur rationale. I. Quia etiam in creaturis Relationes (quæ minus & imperficiuntur esse habent, quam diuinæ) habent suam propria existentiam, distinctam ab existentia termini & fundamenti, ut communiter omnes fatentur. II. Quia existentia & relatio diuina concipiuntur à nobis, ut ratione distinctæ, & simul tamen vtrumque extreum concipiatur, ut actuale ens, & non ut potentiale tantum: Ergo extrema illa habent distinctas existentias secundum rationem nostram. III. Existens eiusmodi existentia non includitur in ratione & conceptu formaliter ipsius relationis, ex dictis dub. præced. Ergo relatio necessario habet existentiam ratione distinctam ab existentia existentia: siquidem de ratione relationis diuinæ est existentia, eamque ipsa intrinsecè includit. IV. Paternitas, prout ratione distinguuntur ab Essentia, est velut quadam forma Patris: Ergo dat illi aliquid esse, quod non est Esse existentia, nec potentiale; ergo actuale & existentia. V. Cum filius quidem à Patre accipiat & esse Dei, & Esse Filii, tamen Esse Dei non producitur à Patre, sed supponitur in Patre, ut omnes fatentur; Esse autem Filii non supponitur in Patre, sed producitur à Patre, quod nemo potest negare: Est ergo esse Dei ab Esse proprio filii ratione distinctum. VI. Existentia nihil aliud est, quā entitas actualis; seu entitatis actualitas: sed tres relationes & proprietates personales sunt tres entitatis actuales inter se realiter distinctæ, & ratione ab essentia: Ergo sunt tres existentiae relativa; quandoquidem nomina substantia absoluta, non multiplicantur, nisi multiplicetur forma ex dictis quest. 1. dub. 7.

Nec

13 Nec obstat, quod relationes sunt duntaxat modi quidam ipsius essentia: nihilominus enim sunt etiam perfectissimæ entitatis; & non solum res absolutæ, sed etiam modi rerum, habent existentiam propriam sibi accommodatam, ita ut quanta est distinctio inter rem, & modum, tanta sit etiam inter existentiam rei, & existentiam modi, ut bene Suarez loc. citat. & fatetur Albertinus loco cit. tametsi nonnulli contrarium supponant.

14 Nec magis obstat, quod existentia essentia est infinita; quia existentia hæc non est magis infinita, quam ipsa essentia, cuius tamen infinitas non obstat, quo minus relatio habeat suam propriam rationem formalem, ac veluti quidditatem rationem distinctam ab essentia, ut superius dictum.

15 Neque Sanctus Thomas locis citatis in contrarium, oppositum videtur sentire, solum enim loquitur de Esse absoluto, quod simpliciter & absolute tale dici solet, non de esse respectivo, quod prout ab absoluto distinguitur, non nisi cum addito relativum, vt si simili ante dictum, dici debet, ad erroris periculum cœwendum.

Et quamvis assertio potissimum procedat de relationibus, quæ propriæ personales dicuntur, quæque etiæ inter se realiter distinguuntur, nihilominus tamen etiam de relatione communis spirationis actiæ recte intelligitur, seruata tamen proportione, ut existentiam propriam habere dicatur, ratione quidem distinctam ab existentia essentia, non tamen realiter distinctam ab existentijs aliarum durarum relationum, à quibus in re nullo modo distinguitur, nimurum Paternitatis & filiationis.

Affirmatio VII. Essentia autem, vel quidditatem tres, etiam cum addito, relativæ, in Deo non sunt afferenda. Hæc est communis sententia; nemo enim, quod equidem sciens, ita loquitur, aut loquendum esse concedit; imo & Scholastici, & SS. Patres perpetuo unam tantum in Deo essentiam affirmant, plures negant: est autem quidditas idem, quod essentia. Ratio est. Quia hæc rationis, proprie loquendo, propria videntur naturæ; & absolutæ in Deo, non relativæ perfectionis; & omni nouitate in materia tam ardua, & periculosa abstinentur est. Quanquam Scotus in 1. distinct. 11. questione 2. sub finem dum quidditatem diuinæ relationis appellat, non ægræ fortassis plures eiusmodi quidditates relativas admitteret: sed ut dixi, nouitas fugienda.

16 Atque ex dictis facile soluitur ratio difficultatis initio proposita, ob quam Authores nonnulli, ut dictum, in oppositam sententiam induci sunt, quod relationes formaliter non sint perfectiones. Cum enim dicitur: Alioquin consequens fore, ut perfectio aliqua, etiam infinita, sit in una persona, quæ non sit in alia: Respondetur cum distinctione. Nam si sermo sit de perfectione infinita simpliciter simplici, negatur ex dictis: si de alia, rursum distinguitur: Nam si sensus sit, quæ nullo modo, nec eminenter, quidem seu æquivalenter sit in alia, negatur; quæ non sit formaliter ut sic in alia persona;

qua talis persona est, conceditur: hoc vero non est absurdum; sed ad Trinitatis mysterium necessario consequens; ac simul satis est, ad omnimodam infinitatem singularum personarum. Quia ad rationem entis infiniti simpliciter satis est, formaliter continere omnem perfectionem simpliciter simplicem, & eminenter seu æquivalenter omnem aliam: vt patet etiam exemplo Essentia diuinæ, imo & ipsius Dei secundum se. Neque etiam propterea una persona non erit æquæ perfecta ac duæ, vel tres; quia formalis perfectione non simpliciter simplex, addita ultra continentiam eminentiam, non reddit perfectius; sicut pater in humanitate adiuncta Verbo; ut reæ Suarez cit. lib. 3. cap. 10. num. 7. In quem sensum etiam ad hanc difficultatem respondimus supra quæst. 1. dub. 4.

Sed objicitur secundo. Perfectiones diuersæ quasi speciei non possunt esse æquales; non magis quam diuersæ rationis quantitates: Ergo si sunt tres perfectiones relativæ in Deo, necessario erunt inæquales; ac proinde personæ ipsæ non erunt æquales secundum perfectionem.

Respondeo primo, si proprie loquamus, relationes illas nec æquales esse, nec inæquales, ut cum Sancto Thoma dictum quæstion. 1. dub. 8. Quia tamen aliquando latius vocabulum æquabilitatis sumitur, Respondeo secundo, cum Suarez ibidem num. 9. quicquid sit de rebus creatis, antecedens vniuersum sumptum, ac rebus etiam diuinis applicatum, falsum esse, nec posse probari. Ratio in præsenti est; quia tam perfectum terminum & fundamentum habet una relatio, quam habet alia: sunt ergo in proprijs suis perfectionibus (etiam si maxime abstractus ab essentia, in qua omnes identificantur) æquales. Neque vero in diuinis vbi natura eadem numero communicatur, perfectius est dare, quam accipere: quicquid Clitoueus in Damascenum lib. 1. cap. 11. videatur concedere, Paternitatem, secundum propriam perfectionem relativam, dicere maiorem perfectionem, quam formaliter dicat Filatio. Quo modo etiam intelligit Damascenum ibidem, & alios Patres græcos dicentes, Patrem esse maiorem Filio, non natura, sed dignitate personali; de qua tamen re partim actum est quæst. 1. dub. 8. partim agendum quæst. seq. dub. 1. Atque hæc responsio à nobis antea allata in omni sententia admitti debet. Siue enim relationes formaliter sint perfectiones, siue non; siue singulæ per se sint propriæ perfectiones, siue tantum conferant ad unam integrum & completam Dei perfectionem, nemo negare potest, esse diuersæ quasi speciei & rationis: neque tamen quisquam vel in se inæquales esse dixerit, aut inæqualiter conferre ad integrum illam perfectionem Esse diuini. Accedit, quod neque in creatis rebus diuersitas specifica quantitatis semper infert inæqualitatem, ut patet in linea & superficie, quæ propriæ nec æquales sunt, nec inæquales; ut pluribus dictum quæst. 1. dub. 8. Cætera ex dictis soluuntur.